60 m *Sed quid ſi inter hæredes.*] Adde † videndam diſtinctionem, Vulpell. in tract. de pac. q. 14. fol. 30. ſed vide etiam Carauit. in ritu 272. num. 26. vbi dicit, quod facta remiſſione principalis offenſi, vel eius, ad quem principaliter ius quærelandi pertinet, neque ex eodem, neque ex nouo proceſſu tractatur amplius de cauſa, & quod hoc eſt bene notandum, quia ſeruatur in practica.

61 Item adde, quod † ſoror defuncti exiſtente filio non habet ius faciendi pacem, etiam, quod accuſaſſet, Decian. conſilio 38. num. 12. & ſeq. Item adde, ſi vxor interfecti concurreret cum conſanguineis, vel hæredibus, quod vxor præfertur ſecundum Gomeſ. de delict. c. 3. num. 65. & in Regno Neapol. concurrit, & cū eis admittitur ad querelandum, & ideò ab ea etiam requiritur remiſſio, ſecūdum Nunc. Tartal. ſuper pragm. 8. de cōpoſit. num. 50. quod intellige, ſi eſt vidua, quia dicitur eſſe in matrimonio primi viri, & hoc etiam procedit in ſponſa, vt ibi per eum.

n *Bene verum eſt.*]
62 Adde, quòd † forſan poſſet dici contrarium, cum iura ſanguinis ſtatuto minimè tolli poſſint, l. iura ſanguinis, ff. de regul. iur. & quia ius faciendi pacē non eſt hæreditariū, Bart. in l. damni, §. Sabini, numero ſecundo, ff. de dān. infect. Dec. in cap. præſentia de probat. Shan. in tractat. de inuent. parte ſexta, numero 56. relatus per Bonacoſſ. libro com. opin. crim. part. .. in ver. ſtante ſtatuto, quod occidens, occidatur. *Baiard.*

o *Quia dotatæ, vel huiuſmodi.*] Sed an talis filia faciat partem in legitima? infra q. 78. verſic. viden. in fine, ſupra quæſt. 21. verſ. pax. Dec. in l. feminæ, num. 54. ff. de reg. iur. qui ibidem aliter diſtinguit, loquitur tamen Dec. in vindicta: hic autē in pace, Capyc. deciſione vltima. *Drogh.*

p *Appoſita conditione.*] An ſaltē haberi pax debeat à loci delicti communit. Plott. in l. ſi quo. §. 7. in fin. C. vnde vi, aliàs, num. 353. *Roſ.*

Sed quid [m] *ſi inter hæredes relictos a defuncto reperiatur vna femina, nunquid etiam ab illa erit habenda pax? Reſp. Ang. in d. §. Cato, poſt nu. 18. videtur tenuiſſe, quod non; quia (vt ipſe ait) femina non poteſt leuare faydam, id eſt inimicitiam, & ſic manualiter proſequi vindictam: ergo neque debet poſſe pacem facere; Sed cōtrarium communiter tenetur, vt atteſtatur Ripa in eod. §. Cato, numer. 105. Pet. Bellus de re milit. fol. 148. numer. 58. nam mulieri permittitur accuſare vbi ſuam, vel ſuorum iniuriam proſequitur, vt dixi ſup. q. 14. verſ. præterea dixi, merito poterit etiam pacem facere, & ita apud nos indiſtinctè obſeruatur, & Senatus expreſsè reiecit gratiam cuiuſdam Galeazij Docij, ex eo quod non habebat remiſſionem à filiabus defuncti, 18. Ianuarij 1547. P. N.* [n] *Benè verum eſt, quòd ſi filiæ eſſent excluſæ à ſucceſſione per ſtatutum,* [o] *quia dotatæ, vel huiuſmodi, non requiritur earū remiſſio. Et ita dictum fuit in approbatione gratiæ cuiuſdam Bernardini Caprioli, 24. Febr. 1557. P. N. & in gratia cuiuſdam Io. Cauagnæ 28. Feb. 1556. P. N. Pariter etiam ſi filia femina non fuiſſet inſtituta hæres, ſed tantummodo relictum ei legatū, & habita eſſet pax ab hæredibus teſtamentarijs, qui etiā eſſent hæredes ſanguinis, Senatus cenſuit in caſu cuiuſdam Bernardini Putei illam ſufficere, 10. Ian. 1559.*

Sed quid ſi nullus adſit hę-
36 *res, à quo pax haberi poſſit? Reſp. Solet hoc caſu Senatus probare litteras gratiæ,* [p] *appoſita conditione, vt ſi aliquis hæres apparuerit, teneatur ille, cui conceditur gratia infra aliquem terminum, pu-*

q *Per iudices inferiores.*] Adde de ſententijs, & auctoritate Senatus ſupra quæſtione 44. verſiculo dixi, quod de iure cōmuni; ibi, ſed cum ſit ſententia Senatus, infra quæſt. 78. verſ. Quæro, ſi bona, ibi. quod eſt notandum, quæſt. 38. verſic. Aliquando eſt tamen verum, quod Conciſtorium Principis, ſiue Senatus non poteſt vti plenitudine poteſtatis, Capyc. deciſione 47. poſt numerum ſeptimum, & dicitur infra in calce præſentium, prout ſupra ad quæſtionem quartam, verſiculo quando verò: Adde rationem huic dicto, quia magis præſumitur pro ſententia Iudicis maioris, quam inferioris, leg. 1. ff. de offic. Præfect. prætor. Crauett. de antiquit. temporis, parte ſecunda, numero 38. & inquantū hic dicitur de non habente, cum quo pax fiat, vide Bartolum conſilio 167. Miniſter fratrum de pęnitētia, vbi loquitur etiam de blaſphemante. *Drogh.*

pute, vnius menſis, habere pacem ab ipſo: alias & c. ita etiam fecit obſeruari Senatus tempore decreti gratioſi conditi anno 1554. in cauſa cuiuſdam Michaelis Mātuani, 21. Nouemb. 1554. A. C. licet deinde concluſum fuerit prr Senatum 4. Auguſt. 1559. P. N. quod illa, qui propter defectum hæredum admittuntur ad gratiam ſine remiſſione partis, debeāt impetrare gratiā particularem, & non admittantur amplius ad beneficium decreti gratioſi, & eſt (iudicio meo) longè tutius: nam tempore decreti gratioſi declarationes fiunt [q] *per iudices inferiores, qui non ad omnia diligenter aduertunt, prout facit Senatus, coram quo præſentantur gratię particulares. Pariter* [r] *etiam ſi offenſus ſit forenſis, & abſens, ita quod ignoretur, vbi ſit, ſolet approbari gratia cū conditione, quod ſi comparuerit in dominio, teneatur offendens in termino duorum menſium habere ab eo pacem: alias & cet. Et ita tempore eiuſdem decreti gratioſi ſeruauit Senatus in cauſa cuiuſlam Annibalis Bolletti. 3. Decemb. 1554.*

Dictum [ſ] *eſt, ad quas perſonas pertineat ius faciendæ pacis; Quæro nunc,* [t] *nunquid pax poſſit fieri abſenti, ita ut cū effectu valeat. Reſp. quod nō, niſi in ipſa pace interueniat aliquis, qui pro ipſo abſente recipiat, Ita tenet Bal. in l. 2. num. 4. C. de liber. & eorū liberis, & ita ſe habet magis cōnis opin. vt dicit Alex. conſ. 131. num. 9. lib. 4. Aret. in d. §. Cato, in vlt verbo, quāuis illū referat contrariū atteſtari.* [u] *Villalob. in ſua collecta commun. opin. in littera P, verb. pax prodeſt. Et hæc opi. iudicio meo eſt æquior, & etiā verior. Ceterū*

r *Pariter etiam.*] Adde, quòd hoc caſu in Regno Neapol. cautius proceditur, quia pro intereſſe partis recipiunt cautionem de ſtando iuri cū parte, quandocunque ſuperuenerit, antequam delinquens ad compoſitionem admittatur, ita tradit Carauit. ritu 272. numero 29. *Baiard.*

ſ *Dictum eſt.*) Adde,
63 an hoc caſu, quando pax fit abſenti, requiratur ratificatio, & dicit Brunus in conſilio nonageſimoquarto, inter conſilia crimin. diuerſorum, libro ſecundo, quò ſic, aliàs eſſet nulla? idem tenet Bertazzolus in conſilio nonageſimoquinto eodem libro, ſed cum quicquid fiat ob pacem legis habeat vigorem, Baldus conſilio 212. volumine tertio. Nouell. de pace, numero ſexageſimoquinto, ideò ratificatio non requiritur: & hāc eſſe magis communem opinionē, atteſtatur Hercul. de Sylue. conſ. nonageſimoſeptimo, inter cōſilia crimin. eodem libro vide tamen ad hanc quæſtionē Moron. in tractatu de pace, fide, & treugua in quæſtione centeſima trigeſima ſecūda per totam: ſed ad effectum, vt reus mitius puniatur, vel gratiam obtineat, nō eſt opus aliqua ratificatione, cum ea vtendo, ſatis ratificata dicatur. *Baiard.*

t *Nunquid pax.*) Farinacius quæſtione centeſima ſeptima, parte ſecunda, articulo vigeſimoprimo, numero ducenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, volumine 4. vbi quod non ſit ratificata, & interim ſecuta aliqua offenſio. *Roſ.*

u *Villalob.*) Eſt libro commun. opinion. meo. folio 167. *Roſſ.*

x *Notario ſtipulanti.*] Adde ſupra quæſtione 21. verſicul. Pax. *Drogh.*

y *Quæro modo.*] Far. q. 105. inſpect. 8. nu. 363. vol. 4. *Roſ.*

64 *Quæro modo.*) Adde, quod damna, & intereſſe in foro diuino, ſiue conſcientiæ nemo tenetur dimittere 25. q. 4. capit. ſi illic, & dicta ſatisfactio debet fieri competenter,
65 iuxta menſuram † iniuriæ d. cap. ſi illic, & arbitrio boni viri, l. ſed ſi vnius. §. ait Prætor. ff. de iniur. & ſi præter damna, & intereſſe, quæ paſſus eſt offenſus, aliquid datum fuerit
66 † ſiue iuſſu iudicis, vterque erit infamis; offenſor quando ſoluens infamia iuris; & offenſus recipiēs infamia facti, quia iniuriam, & corpus ſuum precio vendidit, vt plenè per Luc. de Penn. in l. vnica, C. publ. lętit. vel conſ. col. 10. verſic. & hanc ſatisfactionem; idem tenet Vulpel. in tract. de pace q. 28. vbi dicit pacem eſſe validam propter publicam vtilitatem, & inimicitias tollendas. Item adde, quod ille, qui paciſcitur cū parte, vel illam pecunia corrumpit, ne accedat ad curiam ad illum accuſandū, non euadit infamiam, & nihil ſibi prodeſt compoſitio quo ad Curiam, ac ſi nihil feciſſet, ſecundū Girland. in tractat. de relaxa. carcerat. in rubr. de pœn. compoſ. num. 10.

67 Item † adde, quòd quando quis dicit, ſe facere plenam remiſſionem, dicuntur damna remiſſa, & actio iniuriarum, Alexand. & Iaſ. in l. ſi tibi, §. quædam, ff. de pactis poſt Bald. in c. 1. §. iniuria, n. 7. de pac. iura. firm. Rom. in l. 1. nume. 7. ad Syllan. & Alex. in d. §. quędam, dicit quòd ſi verba remiſſionis ita lata ſint, quòd vltra iniuriam remitterentur, deuaſtationes, & expulſiones, tunc cēſerētur remiſſa damna, vt d. verba aliquid operarentur, ſed Rimin. iun. in conſ. 103. nu. 41. volum. 1. & in conſil. 134. numero quadrageſimoſeptimo cum ſequent. tomo primo inter conſil. crimin. diuerſor. contrarium tenuit, damnando Alexand. in dicta l. ſi tibi, §. quędam, ff. de pac. ideò vide eum, & idem eſſet, ſi dictum fuiſſet in pace, quòd omnis iniuria remittebatur, Vulpell. in tract. de pace, q. 29.

in practica ſeruatur, quod huiuſmodi remiſſiones fiunt notario, ſtipulanti nomine omnium, quorum intereſt: & ſic ceſſat omnis difficultas: valet enim pax ita contracta, & prodeſt cuicunque eius beneficio vti volenti, perinde ac ſi eſſet in ipſo contractu ſpecialiter nominatus. Et ita declarauit Senatus in cauſa Lucij Maynardi decimanona Decēbris 1560. Hæc tamen intellige, vt procedant in pace, ſeu remiſſione ſolemni, quæ fit ad effectum, vt proſit eciam in foro iudiciali, non autem de ea, quæ fit in foro pœnitentiali, nam illa ſecundum omnes poteſt fieri ſacerdoti, valent alteri cuilibet tertio, etiamſi nemo ſit, qui pro abſente recipiat.

Quarto [y] *modo ſi facta ſit*
39 *ſimpliciter pax pro iniuria, vulnere, vel morte, numquid cenſebitur etiam facta remiſſio intereſſe pecuniarij reſpectu damnorum, & expenſarum? Reſpon. quod non, ita tenet gloſ. in §. fin. in verb. Non reuocauerunt, Inſtit. de iniur. quam ita intelligūt, et ſequuntur cōmuniter Scribentes, vt dicit Io. de Amicis, conſil. 88. num. 14. Hanc etiam dicit eßе commun. opi. Didac. lib. 2. reſolutionum, c. x. poſt numerū 6. verſ. Quarto eodem. Villalpā. ſuper l. 22. c. 57. num. 4. Plaz. lib. primo delictorum, c. 6. numer. 40. In dubio enim cenſetur propter æternam ſalutem ſolum rancorem animi remiſiſſe, non autem damna, quorū refectionem licitè petere, & conſequi poteſt.*

Sed [z] *in propoſito quæro,*
39 *quid ſi facta ſit remiſſio iniuriæ, ſiue offenſæ in foro conſcientiæ, numquid propterea cenſebitur ſublatum ius accuſandi? Reſpō. quòd non: & eſt cōmun. opin. vt dicit Alex. in l. ſi tibi decē, §. quædam, nu. 1.*

68 Item † adde, quòd remittens iniuriam pretio, non videtur remittere damna, expenſas, & intereſſe, quæ ex iniuria ſibi il-

lata poteſt prætendere; niſi & illa remiſerit, Gomeſius de delictis capitulo ſexto, numero decimotertio, & Riminald. iun. in conſilio 103. numero trigeſimonono, volumine primo, & in conſilio 134. numero quadrageſimooctauo, tomo primo, inter conſil. crim. diuerſorum, & ibi ſub numer. 53. dicit, quòd non cenſentur remiſſa dāna, & intereſſe, etiā quod præceſſiſſet inſtrumentū pacis, in quo promiſſum fuiſſet cum iuramēto, reficere damna, intereſſe, et expēſas, & poſteà in alio inſtrumento facta fuiſſet generalis renunciatio, aut remiſſio, cum non intelligatur derogatum illi conuentioni iuratæ, etiam ſi dictum fuiſſet in ſecūdo inſtrumento, non obſtantibus quibuſcūque pactis, & capitulis, vnde iure merito Baldus in dicto §. quędam, dicit, quòd ſisbenè cautus, vt facias tibi remitti damna, & intereſſe, ſi vis, quòd plena ſit remiſſio.

ff. de pact. quem refert Didac. lib. 2. reſolut. cap. 10. poſt nu. 6 verſ. Tertio, vt conſtat, & practic. Conradi folio 411. numero 32. Auguſt. ad Ange. de malef. [a] *in verb, comparēt, et produxerunt inſtrumentū pacis, nu. 28. quem refert Pract. Conradi, vt ſupra, nu. 33. Iaſ. in d. §. quædam, num. 2. et ſeq. in l. Diuus, num. 25. & ſeq. ff. ad Syllan. Petrus Bellus de re militar. fol. 148. num. 127. Plaza in d. c. 6. poſt num. 46. Et eſt ratio, quia (vt dixi) nō tenetur quis ex præcepto Euangelico remittere niſi rancorem, & odium.*

Adde, [b] *quod etianſi quis*
40 *oſtendat, vel probet ſe reſtituiſſe rem ablatam, vel ſatisfeciſſe pro damnis, vel ſoluiſſe pœnam pecuniariam, in qua fuerat condemnatus verſus partem, non propterea talis reſtitutio, ſolutio, vel ſatisfactio prodeſt volenti impetrare gratiam ſine partis remiſſione, pro pœna corporali, vel exilio, in quo eſt condemnatus, ſed opus eſt præceſſiſſe remiſſionem partis. Et ita deciſum fuit per Senatum in facti contingentia in quodam Nicolao Forbecano, qui fuerat pro homicidio condemnatus ad triremes per triennium & in ſcutis quinquaginta verſus partem: nam cum in approbatione gratiæ triremiū produxiſſet inſtrumentum ſolutionis ſcutorum quinquaginta, factæ parti ipſius interfecti, fuit reiecta gratia, & opus fuit illi habere ab eo plenam pacem, & remiſſionem, qua habita, fuit deinde gratia approbata die decima Decembris 1560. A. C. Quod nota quia multi falluntur credentes contrarium.*

Et aduerte, quia non modo ipſe principalis homicida non admittitur ad gratiam, ſine remiſſione par-

69 Item adde, † quòd ſi inter partes facta ſit caſſatio, & annullatio proceſſuum, iniuriarum, & condemnationum, cenſetur etiam remiſſa pœna conuentionalis, iam incurſa ob fractionem pacis, ſiue treugæ, Ioannes Franciſ. Terzanius conſil. 503. & 504. inter conſ. criminal. Bertazzol. volumine ſecundo. *Baiard.*

z *Sed in propoſito quæ-*
70 *ro.*) Adde; quòd † quando ſit remiſſio pleniſſimè, tunc damna, & expenſæ pręſumūtur remiſſę Plaz. Epitom. delict. cap. 6. numer. quadrageſimo Menoch. de præſumpt. libro tertio, præſumpt. 114. numero ſexto. Et Maſcard. de probation. concl. 902. numero trigeſimoprimo, præſertim, quando eſt vir probus, clemens, & quietè viuit, ſecundum Afflictum in capitulo primo, §. iniuria, numero 111. in fine de pace iuram. firm. *Baiard*

a *Num. 32.*) Farinacius dicta quæſtione 105. vbi ſupra, numero 367. *Roſ.*

b *Adde quod etiam.*] Adde, quòd iam tenet Boſſ. in furto, in quo non ſufficit, quòd fur ſatisfaciat, ſed requiritur remiſſio partis, ſi extat ſtatutū, vel conſuetudo, vt nō remittatur delictum, ſiue offenſio ſine pace, quia differunt in-
71 ter ſe, † remittere iniuriam, & conſequi ſatisfactionem, ita in titul. de remed. ex ſola clement. numero 6. cum ſequent. *Baiard.*

72 c *Scias etiam, quod Senatus.*] Adde, quod † Nell. in tract. bannit. 3. part. ſecundi temporis, quæſtione 38. numero 14. tenet, quod remiſſio poſſit probari per teſtes, quem refert, & ſequitur Carauit. in ritu 275. numero 15. cum ſequent. vbi dicit, hoc eſſe verum de iure communi, illud comprobans, quia multi ſunt caſus, in quibus de neceſſitate requireretur ſcriptura, vt patet ex gloſſ. cap. 1. §. poſt. de cōſ. quæ enumerat vigintinouem: & Specul. de inſtrument. edit. §. reſtat, verſiculo ſed ſi vnus, & non repetitur caſus iſte, & ita in terminis tenuit Catald. de ſyndicat. quęſtione nonageſimanona, quem refert Vulpell. in tractatu de pace, quæſt. 66. ſubdens tamen, quod Curia pacem, niſi inſtrumēto probetur, admittere non conſueuit; & quod vidit ſeruari in curia Vrbini, Marchiæ, Peruſij, & Romæ illud, quod ſeruatur in ſtatu Mediolani, ſed quod eſt cōtrarium
73 de iure Regni † per dictū ritum, quo diſponitur, ꝙ duobus modis cōſtare debet Curiæ de remiſſione partis offenſæ, vel quòd querelans ipſe accedat ad iudicem, & dicat, quòd non vult iuſtitiam de denunciato, vel quod appareat per inſtrumentum publicum de tali remiſſione, & vt tollantur fraudes, fuit prouiſum per Regiam pragmaticam, incipien. vna delas cauſas, quòd remiſſiones debeant fieri per inſtrumentum coram Iudice.

Item adde hic incidenter: quòd inſtrumentum pacis, nec alius actus exterius eſt neceſſarius cum inimico pro ſalute animæ paciſcentis, ſiue iniuriam remittentis, ſed ſufficit dilectio, & ſacerdos tenetur abſoluere confitentem, licet nō velit peruenire ad actum exteriorem pacis. Odd. de reſtitutione in integrum, quæſtione 85. articulo ſeptimo, numero quinquageſimoquarto, contrarium autem tenuit Ludouicus de Beia. in reſponſ. Caſuum Conſcientiæ, caſu decimo; ſed ego audiui, quod vtraque opinio ſeruatur ſecundum voluntatem Epiſcoporum. *Baiard.*

d *Si tamen Senator.*] Vulpell. reſp. 55. vbi etiam quomodo differat à reconciliatione. *Roſ.*

...tis, ſed neque etiam ille, qui pro ſimplici auxilio ad homicidium, ſit condemnatus in pœnam pecuniariam, ſi velit ab ipſa pœna gratiam reportare, prout ſæpè fit tempore, quo publicantur decreta gratioſa. Et ita reſcripſit Senatus iudici maleficiorum Papiæ 10. Maij 1559. P. N.

Scias[c] *etiam, quod Senatus non ſolet admittere probationem pacis, niſi per publicum inſtrumentum, & vidi plerunque repulſam dari ijs, qui volebant illam probare per teſtes, vel per fides ſubſcriptas, etiam a perſonis fide dignis.*[d] *Si tamen alienatur, & fiſcalis atteſtarentur pacem coram ſe factam, & delictum non eſſet valde graue, forte admitteretur, prout in facti contingentia admiſſa fuit gratia cuiuſdam Ioan. Angeli Cardani, qui inſolenter ſe geſſerat cum quodam Doctore, qui iniuriam verbo remiſerat me præſente, & vno ex fiſcalibus: nam nobis id atteſtantibus fuit gratia approbata. 3. Octobr. 1559. P. N.*

41 *Pro complemento huius materiæ quæro, nunquid iudex, ſeu officialis regens prouinciam poſſit cogere offenſum, vt iniuriam remittat, & pacem faciat cum offendente Reſp. quod non, ita tenent Bal. in l. 1. §. quies, nu. ff. de offic. præfect. vrbis, & eſt cō munis op. vt atteſtatur Marſil. conſ. 98. n. 6.*[f] *Aequitatis enim ratio non patitur vt quis cogatur inuitus offenſam remittere, præterquam in foro pœnitentiali. Debet ergo iudex ſuadere, nō cogere ſubditos, vt pacem faciant. Vide, quæ dixi ſupra libr. 2.*[h] *§. Iudex.*

e *P. N.*] Vide Maſtrill. de indultu, cap. 24. num. 43. 44. & 55. *Roſ.*

f *Nunquid iudex.*] Intellige, quod iudex non poteſt partes componere, antequam delinquens non fuerit legitimè punitus, Matth. in commun. opin. diuerſ. folio mihi 344. ver. licet 2. ad idem, & per Iacobum de S. Georg. in l. tranſigere. in fin. C. de tranſactio. & in l. ſi verò, in prin. *Giach.*

Nunquid Iudex.] Ad-
74 de † Vulpell. in tractatu de pace, quęſt. 3. vbi plenè & ponit duas limitation. & an Papa, & Princeps poſſint compellere ad pacem, & ibi tenet, quòd iudex poteſt cogere ad tre-
75 guam, idem † tenet Viui. opin. 424. ſub numero 4. Sed ſi diù inimicitia durauerit, vel ſi ex inimicitia Reipublicæ poſſet præiudicium inferri; dicit tamē quòd hoc nunquam vidit ſeruari per Iudices ordinarios.

76 Item adde, † quòd ſi iudex compelleret aliquē ad pacem, non teneretur ædicto, quò metus cauſa, quia non facit ad ſuū commodum, & quia propter vtilitatē publicam mouetur, Baldus in l. continent, ff. quòd metus cauſa, quē ſequitur Deci. in conſ. 42. ſub num. 6.

77 Item † adde, quod ſunt triginta, quæ ab hominibus tolluntur, & pacem impediunt. Lucas de Penna, in lege prima, in verbo pacis, in quinta quæſtione, C. de public. lætit. libro duodecimo, Archidiaconus in capitulo nulli, 25. quæſtione prima. Baldus in prohemio decretal. & Gloſſ. in capitulo ad Apoſtolic. de re iud. libro ſexto. Abbas in capitulo fin. de reſtitutione ſpoliatorum, in tertia columna, ponāt ſex caſus, propter quos non ſeruatur pax.

78 Item adde, an iudex poſſit cogere partes ad concordiam, quando de lite graui ſcandalum timetur, latè per Luc. de Pen. in l. 1. nu. 11. C. de Irenar. lib. 10. *Baiard.*

g *Aequitatis enim ratio.*] Farin. q. 107. allegata in princ. art. 1. nu. 30. *Roſſ.*

h §. *Iudex.*] Quomodo autē violetur, vide Vulp. conſ. 51. conſ. 8. nu. 2. conſ. 67. nu. 5. & conſ. 82. nu. 11. *Roſ.*

QVÆST. LIX.

Quid ſi reus per gratiam à Principe liberatus fuerit.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vbi reus exhibet gratiam ſibi à principe conceſſam, non eſt vlteerius moleſtandus.*
2 *Princeps ſupremus poteſt pœnas delictorū remittere, tā corporales, quam pecuniarias, etiam poſt ſententias in iudicatum tranſactas.*
3 *Poteſt etiam pro bono pacis remittere iniurias, & damna ſingularium perſonarum abſque earum conſenſu.*
4 *Regulariter princeps non concedit gratiam delictorum, niſi præuia partis remiſſione.*
5 *Ille, cui princeps dicit, Facio tibi gratiam pro delicto, an recuperat bona.*
6 *Et an recuperet etiam bona alienata.*
7 *Et an recuperet etiam fructus.*
8 *Et an hereditatem alteri delatam.*
9 *In impetratione gratiæ exprimēda ſunt ea omnia, quæ principem ab ipſius gratiæ conceſſione retrahere potuiſſent.*
10 *Gratiæ a principe conceſſæ debent à ſenatu approbari.*
11 *Decreta gratioſa an trahantur ad delicta futura.*
12 *Et an ad delicta commiſſa ſub ſpe decreti.*
13 *Et an comprehendant condemnatos pro crimine falſi.*
14 *Et an proſint carceratis.*

Ex Additionibus.

1 *Abſolutus, vel gratiatus per Regem, vel Locumtenentes cōtra expreßam formam decreti vel ſtatuti, non debet puniri ſed relaxandus eſt, ne ſub fide regia decipiatur.*
2 *Bannitus ex crimine infami, ſi cancelletur ſimpliciter, intelligitur etiam reſtitutus ad famam.*

Lim.

3 *Lim. niſi eſſet conuictus per aliud genus probationis, quā ex contumacia.*
4 *Item niſi fuiſſet cancellatus, quia ſoluiſſet pænam.*
5 *Gratiatus de delicto, an cenſeatur reſtitutus ad famam, & honores, remiſſiuè.*
6 *Princeps an poſſit remittere pęnam applicandam parti.*
7 *Princeps, in caſibus, in quibus non poteſt remittere pænam applicandam parti, poteſt imponere parti ſilentium, & ei denegare audientiam.*
8 *Dominis duobus exiſtentibus, quorum vnus habeat ex conuētione regimen pro duobus annis, non poteſt remittere pœnam bannitis ad dictam conuentionem.*
9 *Gratia non probatur per teſtes, ſed per ſcripturas.*
10 *Et quid de gratia facta ab inferiori.*
Gratia, quæ nō eſt contra, ſed ſecundū ius, poteſt probari per teſtes.
Item ſi gratia ſemel ſcripta caſu fuerit amiſſa.
Et plus fuiße dictum, quam ſcriptum.
11 *Gratia facta mediante pecunia an dicatur verè gratia.*
Et an reuocari poſſit, num. eod.
12 *Gratia facta bannito, non tamen ad hoc munita ſigillo, ſi bānitus ſub eius clypeo reuertatur, non poteſt puniri, ſed debet curare ſigilli appoſitionem.*
13 *Gratia conceſſa verbotenus, an expiret per mortem concedentis.*
14 *Et quid ſeruetur in Curia Romana.*
15 *Princeps omnes pęnas poteſt remittere, & augere.*
Gratia a Principe conceſſa pro delicto in ſuo territorio commiſſo, non eximit delinquentem a pœna in alio territorio imponenda, num. eod.
16 *Princeps an poſſit gratiare homicidam ex animo deliberato.*
17 *Barones non poſſunt conſulto Principe gratiare bannitos.*
Et iam ſi bannum non recepiſſet perfectionem, ibid.
Etiam ſi de innocentia banniti conſtaret, ibid.
Et in condemnatione ex cauſa ciuili, ibid.
18 *Limit. quando bannitus plures bannitos apprehendiſſet.*
19 *Iudex quando poſſit gratiare bannitos, remiſſiue.*
20 *Barones, licet habeant merum, & mixtum imperium, & omnimodam iuriſdictionem, non poſſunt gratiare poſt ſententiam.*
21 *Barones Regno Neap. gratiant vaſſallos ante ſententiam, & parte concordasa.*
22 *Princeps Biſiniani poteſt componere etiam parte non concordata*
23 *Barones prædicti componunt poſt ſententiam, ſi ab ea fuerit appellatum.*
24 *Etiam quod eſſet cauſa introducta in magna Curia Vicariæ ſi habent primas, & ſecundas cauſas.*
25 *Barones prædicti non cognoſcunt de crimine hæreſis, læſæ Maieſtatis, & falſæ monetæ.*
26 *Compoſitiones non fiunt in Regno Neapolitano pro nefando vitio, & blaſphemia.*
27 *Compoſitiones quomodo ſint faciendæ.*
28 *Barones abutentes poteſtate in gratiando vaſſallos, poſſunt priuilegijs priuari.*
29 *Gratia conceſſa de facto, non prodeſt, niſi obtinens credidiſſet concedentem habere poteſtatem.*
30 *Poteſtas gratiandi Principi reſeruata, nō cenſetur translata in feudatarium generaliter de Regalibus inueſtitum.*
31 *Barones non poſſunt remittere pœnam infamiæ.*
32 *Nec concedere gratiam niſi ad pœnam eis applicandam.*
33 *Epiſcopus non poteſt gratiare condemnatum ad perpetuam carcerem.*
34 *Barones quando poſſint facere gratias, remiſſiuè.*
35 *Banniti capitaliter in ſtatu eccleſiaſtico non poſſunt rebanniri per gubernatores, & alios officiales.*
36 *Etiam ſi eſſent banniti pro homicidio caſuali.*
37 *Princeps quando poſſit remittere iniuriam, & dāna alterius pro bono pacis.*
38 *Princeps non poteſt remittere pœnam parte non concordata.*
39 *Et quando id poſſit, remiſſiuè.*
Et quando partes poſſint cogi ad pacem, remiſſiuè, ibid.
40 *Princeps quando poſſit pœnam remittere.*
41 *Et quid de iudice ordinario, vel delegato.*
42 *Princeps remittens pœnam nō concordata parte, mortaliter peccat.*
43 *Et quid in multa ex vera contumacia.*
Farinac. impugnatur, ibidem.
44 *Compoſitio non poteſt fieri in Regno Neap. non concordata (parte.*
Et requiritur pro forma, vt remiſſio præcedat, ibid.
Et quid ſi pars non querelauerit.
Et quid in tranſactionibus.
45 *Niſi delictum fuerit commiſſum in perſona incognita.*
46 *Remiſſio in d. Regno non poteſt fieri per procuratorem ſine ſpeciali mandato, & quare.*
47 *Et quando debeat fieri, remiſſiuè.*
48 *Et an ſufficiat remiſſio ſolius offenſi.*
49 *Et quomodo de ea conſtare debeat.*
Et non præcedente partis remiſſione, officiales non poſſunt facere cauſæ relationem ad inſtantiam petentium compoſitionem, num. eod.
Compoſitio facta contra formam prædictam eſt nulla, & ea non obſtante, compoſitus debet condemnari, num. eod.
50 *Et ſi fiat ſine remiſſione partis, ad quas iudices ſit recurrendū, remiſſiuè.*
Et an ipſemet iudex, qui compoſuit, poſſit compoſitionem reuocare, num. eod.
Et datum pro compoſitione erit reſtituendum, ibid.
Nullitas ex iiſdem actis à quocunque iudice, & inferiori poteſt recognoſci, ibid.
Et an teneatur neceſſario ſuper nullitate pronunciare, ibid.
Et quid ſi fuerit petitum prouideri ſuper nullitate, ibid.
Officiales Baronum habēt laxiores habenas in faciendis compoſitionibus in Regno prædicto, quàm Officiales Regij.
51 *Pacem expoſcentes per vim, & metum in ſtatu eccleſiaſt. incurrunt pœnam læſæ Maieſt.*
Officiales Baronum in d. Regno, an poſſint commutare pœnā mortis inconſulto Prorege, num. eod.
Et quid debeant conſiderare, dum componunt, num. eod.
Compoſitio nō poteſt fieri in d. Regno in crimine blaſphemiæ, & ſodomiæ num. eod.
52 *Princeps an poſſit gratiare qui ad pœnam corporalem, & intereſſe publicum ſine pace.*
Gratia facta ſine pace parti, non nocet, nec iuribus ſuis, num. eodem.
53 *Reus obtinens gratiam ſine pace, debet exulare à loco delicti.*
54 *Gratia interinata, an & quando gratiatus poſſit puniri.*
55 *Et à quo iudice ſit approbanda.*
Compoſitio non poteſt fieri in atrociſſimis inconſulto Principe, nu. eod.
Compoſitio non debet fieri cum illis, qui pluries delinquerunt num. eod.
Compoſitio cum famoſis latronibus non poteſt fieri in Regno Neapol. num. eod.
56 *Reſtitutio gratioſa quæ dicatur, remiſſiue.*
57 *Reſtitutus a Principe recuperat bona prohibita alienari pro familia ad familiam deuenta ob confiſcationem.*
58 *Etiam quod ſit reſtitutus ſine alterius præiudicio.*
59 *Gratia quomodo probetur.*
59 *Exemptus a banno quando ad famam reſtitutus intelligatur.*
60 *Gratia ſimpliciter facta, cenſetur facta ſecundum ſtylum gratiantis.*
61 *Diſpoſitio omnis capit interpretationem à ſolito.*
62 *Reſcriptum Principis de bonis alienatis an extendatur ad bona acquiſita per Baronem.*
63 *Et an ad bona feudalia, & emphyteutica.*
64 *Et quomodo ſit facienda, vt comprehendi bona alienata.*
65 *Et an ſit opus noua apprehenſione poſſeſſionis.*
Gratia quando trahatur ab bona alienata, remiſſiuè, ibid.
66 *Et an ad fructus perceptos ex bonis publicatis.*
67 *Et an ſi trahatur, fiſcus teneatur ad reſtitutionem pretij, fructus, & de euictione.*
68 *Et quid ſi Princeps ea bona donauerit, & donatarius ea vendiderit.*

Vſus-